

Wat is koliek en hoe herken ik dit bij mijn paard?

Koliek is de verzamelnaam voor symptomen die veroorzaakt worden door buikpijn. De symptomen van koliek zijn onder andere niet willen eten, onrustig zwiepen met de staart, rusteloosheid waarbij het paard regelmatig gaat staan en liggen, schrapen met de voorbenen, sterk zweten, naar de buik kijken en veelvuldig rollen.

Wat is gaskoliek en hoe ontstaat het?

Gaskoliek is buikpijn die ontstaat als gevolg van gasophoping in de darmen. Deze gasophoping kan veroorzaakt worden door een overmatige productie van gassen in de dikke darm van het paard of doordat de gassen niet naar buiten kunnen omdat de darm gedeeltelijk of geheel is afgesloten. Deze overmatige gasproductie kan veroorzaakt worden door suikers die niet volledig verteerd zijn in de dunne darm van het paard en doorspoelen naar de dikke darm. Zo kan voorjaars- en najaarsgras veel suikers bevatten die op deze manier in de dikke darm terecht komen. Maar ook krachtvoer met moeilijk verteerbare granen als maïs kunnen onverteerd doorstromen naar de dikke darm en voor overmatige gasproductie zorgen. Ook kan een grote voedingsverandering aanleiding zijn voor het ontstaan van gaskoliek. Als het transport van voedsel door het spijsverteringsapparaat gedeeltelijk geblokkeerd wordt door bijvoorbeeld een liggingverandering van de darmen dan zullen zich o.a. gassen gaan ophopen dat aanleiding kan zijn voor (gas)koliek.

Wat te doen bij gaskoliek?

- Direct de dierenarts waarschuwen en de adviezen opvolgen!

In de tussentijd kun je in ieder geval het volgende doen:

- Verstrek totdat de dierenarts is gearriveerd geen eten of drinken.
- Observeer het gedrag van je paard en let daarbij op veranderingen van de symptomen.
- Zet eventueel je paard onder een deken als het koud is en je paard sterk bezweet is.

Hoe kun je gaskoliek voorkomen?

Een belangrijke vuistregel is dat je er altijd rekening mee moet houden dat je paard niet goed tegen grote rantsoenwisselingen in één keer kan. Ook moet er rekening mee gehouden worden dat het spijsverteringsapparaat beperkt is in het verteren van voedsel. Zo kunnen grote hoeveelheden krachtvoer of moeilijk verteerbare suikers (fructanen uit gras) of zetmeel uit granen (zoals maïs en niet ontsloten granen) aanleiding geven tot gaskoliek.

Enkele tips om gaskoliek te voorkomen:

- Overgang winterrantsoen (ruwvoer+krachtvoer) naar voorjaarsgras geleidelijk laten verlopen.
- Begin in het voorjaar met een uur per dag en bouw dit per vijf dagen met een uur per dag op. Als dit niet gaat, werk dan met stripbegrazing waarbij je een deel van de weide afzet zodat je paard zich niet helemaal te buiten kan eten aan gras.
- Geef je paard voordat hij de weide in gaat eerst ruwvoer als hooi of voordroogkuil. Hierdoor zal je paard minder gras opeten en zal het gras beter verteerd worden.
- Voorkom voorjaarsgras met veel fructanen. In het voor- en najaar kan het gras veel fructanen bevatten wanneer het overdag warm en zonnig is en 's nachts beneden de 5°C is. Het is dan raadzaam om je paard pas 's middags te weiden omdat dan het fructaan-gehalte in het gras weer is afgenomen.
- Voer meerdere keren per dag kleine hoeveelheden; geef nooit meer dan twee kilo krachtvoer per voerbeurt.
- Als je paard veel op stal staat is het raadzaam om op meerdere plekken in de stal ruwvoer te verstrekken.
- Hele granen zoals maïs kunnen beter niet gevoerd worden omdat deze voor het paard moeilijk verteerbaar zijn. Granen worden pas goed verteerbaar na een hittebehandeling zoals poffen of expanderen.
- Goed verteren begint bij goed kauwen. Laat regelmatig het gebit van je paard controleren